

Dr. H.F. Kohlbrugge

Tekst: JOHANNES 1 vers 14.

En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond, en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid, als des Eniggeborenen van den Vader, vol van genade en waarheid.

"Op welke grond kan ik verwachten, dat ik met het geloof niet bedrogen zal uitkomen?"

Aldus luidt de 7^e vraag, wier beantwoording wij ons tot taak stelden. Zij is een levensvraag, mijn Geliefden! Ach, velen bekommeren er zich in 't geheel niet om, of zij al dan niet met hun geloof bedrogen zullen uitkomen! Terwijl zij wandelen in de raad der goddelozen, staan op de weg der zondaren en zitten in het gestoelte der spotters, denken zij bij al hun spreken van genade er in 't geheel niet aan, dat, wie een vriend der wereld wil zijn, een vijand van God gesteld wordt (Jac. 4: 4), en dat zeker de verdoemenis hen zal treffen, die naar het vlees wandelen. Daarentegen zijn er, die geen rust hebben, totdat zij op de grond staan, die zij als zeker kennen, om met het geloof niet bedrogen uit te komen. Aan de bekommerde moet de goede grond van alle zijden getoond worden, opdat hij daarop nederzinke, in de Heilige Geest ten volle overtuigd zijnde: "Deze grond zal bestaan in der eeuwigheid." "Op deze grond kom ik niet bedrogen uit." Aan dekenen, die in de genade niet menen te staan, maar die er wezenlijk in staan, zal het als het ware een frisse dronk zijn uit de levende Fontein, als zij tot hun gedurige bevestiging vernemen, waar de grond ligt, waarop wij bouwen; en ook de weerspannigen zullen de barmhartige stem van het Evangelie vernemen, opdat zij weten, op welk ijs zij zich gewaagd hebben, waar zij met de wereld mededoen, opdat zij misschien terugkeren mochten tot de enige verborgenheid der Godzaligheid, die aldus luidt: "God is geopenbaard in het vlees." Op de vraag dus: *waar de grond ligt, dat wij met het geloof niet bedrogen uitkomen?* hebben wij van de Apostel onzes Heeren het antwoord in de volgende woorden van onze

De woorden van onze tekst zijn ons allen van onze jeugd af bekend; in dezelve is waarlijk een bron van troost, die onuitputtelijk is, om ons van onze zaligheid te verzekeren en ons geloof te bevestigen. Wij bieden de dorstigen er iets van aan, opdat zij bij deze bron vertoeven en haar wateren drinken, hun dorst gelest worde, en zij gezond worden. Het zijn woorden voor hen, die uit God geboren zijn. Hun geboorte is een werk der Almacht, evenals dat der gehele schepping. Alles was bij hen woest en ledig; duisternis was op de afgrond hunner ziel; maar de Geest van God zweefde op de wateren. De zondaar werd gegrepen en uit zijn niets te voorschijn geroepen, om van nu af aan iets te zijn tot prijs en tot lof der genade. De schepping was uit God door het Woord; zij werd tot stand gebracht door de Heilige Geest, en in de geboorte uit God werd door God het Woord, Christus, in hem geblazen; de wedergeborene had het Woord, Christus, ontvangen; hij ontving het, nam het Woord in zich op; toen gaf hem dat Woord de macht, om als een arm zondaar tot de hoge God met alle vrijmoedigheid toe te treden, evenals een kind tot Zijn Vader, en om tot Hem "Abba" te zeggen. Deze vrijmoedigheid ontleende de wedergeborene aan het vertrouwen op de Naam van de Eniggeboren Zoon, van het Woord, van Christus. Wat uit God is, gaat tot

God, zonder een anderen grond te hebben dan het geloof in eeuwige, vrije ontferming. Tussen het "uit God geboren zijn" en het "in de eeuwige heerlijkheid opgenomen zijn" ligt een weg, waarvan men het einde niet altijd ziet, al kent men dit einde ook; er ligt een weg tussen, waarop men wel eens Jeruzalem in het oog krijgt, waarop men echter altoos zo geleerd wordt, dat men er spoedig weer niets van ziet, veeleer meent, dat het verkeerd gaat, dat men zo nooit in 's Vaders Huis zal komen. Dikwijls wordt het dengene, die uit God geboren is, bang, dat hij op het laatst met het geloof bedrogen zal uitkomen; daarbij is dus de levensvraag, of de grond, waarop men staat en gaat, van God is of van Belial. "Ik kom met het geloof niet bedrogen uit, als ik in overeenstemming met Gods Wet ben, als ik rechtvaardig voor God ben", dat weet een iegelijk; en de hoop des levens en des aanschouwens wordt wel wakker, als ik het goede geweten in de Heilige Geest heb, dat ik te midden van mijn doen Mijn Heere en Zaligmaker uit de hemel met blijdschap verwachten mag. Het is mij daarom te doen, dat ik op elk ogenblik voor God overeenkomstig zijn Wet bevonden zij, en dat ik op mijn weg de vrucht der gerechtigheid gebracht en weggedragen hebbe. nu heb ik geen andere grond dan het Woord, Christus.

Waar ligt deze grond? Zal ik daarmee uitkomen?

Op deze vraag: "*Waarom meent u, dat u met het Woord niet zou kunnen uitkomen*", antwoord ik:

1. Ik ben vlees, ik draag vlees en bloed met mij om, en ik ben door de woorden verschrikt: "Vervloekt is een ieder, die niet gebleven is in alle woorden der Wet, dat hij ze gedaan hebbe; en al het volk zal zeggen: Amen." (Deuteron. 27:28 naar de Grondtekst)
2. Ik gevoel mij zo eenzaam, zo verlaten op de weg.
3. Ik zie niets.
4. Ik ben dikwijls zo bevreesd, dat God op mij vertoornd is.
5. Ik gevoel mij meestal zo ontbloot van genade, en ben zo trouwloos; daar moet ik denken: zal ik wel aan het einde genade bij God vinden? Of is het niet alles enkel bedrog en verbeelding?

I.

Hier moet ons het Evangelie helpen! U zegt: *Ik draag vlees en bloed met mij om. u bent dus bevreesd, dat het u. vanwege uw vlees en bloed, met het Woord, Christus, niet gelukken zal, dat op het laatst de vloek der Wet, de veroedening u toch nog treffen zal.* Ik zeg: het zal u met het Woord alleen gelukken; het zal u gelukken, als u in het Woord volhardt. Het Woord zelf zal het in u volbrengen, vlees en bloed zal daartegen niets vermogen. Blijf in het Woord en geef uw vlees en bloed aan het Woord over. Hoe dat? Aldus betuigt het Evangelie: "En het Woord is vlees geworden." Het Woord, het eeuwige Woord des Vaders, door Hetwelk alle dingen gemaakt zijn, door Hetwelk ook u herschapen, wedergeboren zijt, het Woord, Hetwelk God was, heeft, toen de tijd vervuld was, uw vlees en bloed aangenomen, gelijk het heet in LUTHERS lied:

*Met ons ellendig vlees en bloed
Bekleedt Zich hier het eeuwig Goed.*

Het veranderde Zich niet in vlees; Het bleef het Woord, maar Het is vlees geworden, zoals de Apostel Paulus betuigt: "God is geopenbaard in het vlees" (I Tim. 3: 16); wederom: Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelven deelachtig geworden, opdat Hij door den dood teniet doen zou (naar de grondtekst: teniet gedaan hebbe) dengene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel" (Hebr. 2:14). En wederom: "Waarom Hij in alles de broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hoge priester zou zijn in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen." (Hebr. 2:17) En wederom: "Want hetgeen der Wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondige vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het (te weten Zijn) vlees, opdat het recht der Wet vervuld zou worden (naar de grondtekst: vervuld zij) in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest." (Rom. 8: 3, 4) Zo heeft Zich dan het Woord ontledigd en de gedaante van een dienstknecht aangenomen.

(Fil. 2) Hij wandelde hier op de aarde rond in vlees en bloed, geheel zoals wij. Heilig, omdat Hij het Woord was, werd Hij, als zodanig een Woord, heilig door de maagd ontvangen, heilig geboren, en kwam toch in de wereld, om alhier te wandelen in de persoon des zondaars. Het Woord kwam voort uit een massa en kwam in een massa van bovenmate zondig vlees. Het Woord werd vlees; Het kwam als vlees onder de Wet, werd zonde en vloek voor ons. Het bleef het Woord, en nochtans was er voor de Wet niets zo zondig, zo ellendig, zo krachteloos, als juist dat Woord; want de Heere heeft ons aller ongerechtigheid op Hem geworpen of doen aanlopen. (Jesaja 53: 6) Als vlees was Hij in dezelfde verdoemenis, overgegeven in dezelfde dood, in dezelfde krachteloosheid, in dezelfde onbekwaamheid, om de wil van God te doen, als wij; gelijk Hij ook in de dagen Zijns vleses van Zich betuigd heeft: "Ik kan van Mezelf niets doen." (Joh. 5:30) Ja, hoe het Woord, toen Het vlees geworden was, er in- en uitwendig uitzag, is ons ten volle geopenbaard aan het slot van het 52ste en in het 53ste hoofdstuk van de Profeet Jesaja.

Weet gij, wat "vlees" hier betekent? "Vlees" betekent hier niet het vergankelijke, dat aan onze beenderen kleeft; "vlees" betekent een mens met lichaam en ziel, die echter in een toestand leeft, waarin hij van God gescheiden, van Hem, zijn Leven, vervreemd is, en waarin hij zich ganselijk onbekwaam heeft gemaakt, om de wil van God te doen, waarom hem dan ook de eeuwige dood wacht. Zulk vlees is voor God vervloekt en heet voor Gods heilige ogen "zonde", en gelijk het verdorven is, kan het ook uit zichzelf niets anders, dan alles verderven, ook het goede, dat hij nog te doen krijgt. Het Woord is *zulk vlees* geworden; denk het u zo zondig, zo ellendig, zo gruwelijk en afschuwelijk voor de Wet, als u wilt, zo zeg ik nochtans met luide stem: Zulk vlees is het Woord geworden. Desniettemin bleef Het hét Woord; nochtans bleef Het hét onschuldige en onbevleete Lam. Wat Het geworden is, werd Het om onzen wil, werd Het in onze plaats, werd Het, omdat de Vader dat zo wilde hebben, tot ons behoud. Dit is echter de zonde van het vlees en de bron van alle zonde: het vlees kan niets meer voor God en wil ook niets meer voor God, wat naar zijn eeuwige Wet zou zijn. Zulk vlees is het Woord geworden, omkleed met al onze zwakheid. Zo was het Woord, toen Het vlees werd, en niets meer. Het werd als tot stof vermalen, Het was niets meer dan zonde, dan zwakheid en vloek, en Het was nochtans gehouden en verplicht, om de Wet volkomen te vervullen, om in alle woorden der Wet te blijven. En het Woord leeft het volbracht, alhoewel Het niets was, alhoewel Het zonde en vloek was; Het heeft de last van Gods toorn gedragen; Het heeft de eeuwige dood als vlees aan Zich gevoeld; Het heeft de genoegdoening, de verzoening, de eeuwige gerechtigheid aangebracht. Het heeft de wil van God volkomen gedaan. Door welke kracht? Door geen kracht. Het was het Woord, en ofschoon vlees geworden, hield Het vast aan: "Ik ben het Woord; door Mij, het Woord, geschiedt het."

Het *ongeschapen* Woord hield Zich aan het *geschreven* Woord. Zo heeft Het overwonnen. En nu uw vlees en bloed? Zal het, omdat het ganselijk onbekwaam is, ja ook onwillig, om in één enkel woord der geboden Gods te blijven, daarom de oorzaak kunnen zijn, dat u bedrogen uitkomt, dat voor u enkel verdoemenis overblijft? Ja toch, indien u met het vlees te rade gaat! Wandelt door (den) Geest, zo zult u de begeerlijkheden des vleses niet volbrengen. (Gal. 5:16 naar de grondtekst)Verstaat u dat? Dit zijn de begeerlijkheden van het vlees: naast God staande te willen blijven in zijn eigen kracht en in zijn eigen rechtvaardigheid; en dit zijn er de vruchten van, dat men zichzelf en anderen in het verderf stort.

- U hebt het Woord, Christus, blij daarin! Toen Hij vlees werd, is Hij uw vlees en bloed insgelijks mede deelachtig geweest. Dat is uw eerste troost.
- Zo is Hij dan uw barmhartige en getrouwe Hogepriester geworden, in alle dingen verzocht zijnde, gelijk als wij; in iedere verzoeking van vlees en bloed kan, wil en zal Hij ons te hulp komen. Daar Hij vlees geworden is, zo heeft Hij in Zijn vlees uw vlees megedragen op het hout, en heeft daaraan het vlees met zijn bewegingen, werken en begeerlijkheden teniet gedaan, en in Zijn dood u van het vlees gerechtvaardigd. Dit is uw tweede troost.
- Omdat Hij vlees geworden is, zo heeft Hij ten spijt van het vlees de Geest der heiliging voor u verworven, en gelijk Hij u van alle zonde gereinigt heeft in het bloed van Zijn kruis, schenkt Hij u

genadiglijk deze Geest, opdat u niet vraagt naar hetgeen vlees en bloed er tegen inbrengen, maar vraagt naar het Woord, Hetwelk gezegd heeft: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde", en: "Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen, tot aan de voleinding der wereld." (Matth. 28:18 en 20) Dat is uw derde troost tot verzekering van uw zaligheid.

Daar het Woord "vlees" geworden is, zo heeft dit Woord, ofschoon van Hetzelve betuigd wordt: "In Hetzelve was het Leven", niet gezegd: De Zoon heeft het leven in Zichzelf, maar: "Gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelve, zo heeft Hij ook de Zoon gegeven, het leven te hebben in Zichzelf." (Joh. 5:26) verstaat u dit?

II.

"Ik gevoel mij echter zo eenzaam, zo verlaten op de weg, ik moet mijn pad zo alléén bewandelen, en hoe is hier alles om mij heen zo dood, zo vreemd, en hoe dood is het in mezelf! hoe wordt het mij hier dikwijls zo benauwd, hoe drukt de lucht dikwijls zo zwaar op mij, en van Boven ontwaar ik niets, dat mij verlichting geeft! Wie zegt mij, dat ik hier niet bedrogen zal uitkomen?"

Lieve vriend, hebt u het Woord, zoals u Het hebt, dan geeft Het u het antwoord ; of ziet u Zijn voetstappen niet op deze weg? Ging niet uw Koning en uw God, uw Herder en Heiland, de overste Leidsman uwer zaligheid langs dezelfde weg? "Het Woord heeft onder ons gewoond", betuigt het Evangelie. Het Woord, Hetwelk hemel en aarde gemaakt heeft, was Het niet hier op deze weg met de ogen te zien, met de handen te tasten? Daar ligt Nazareth, waar Hij ontvangen werd; hier ligt Bethlehem, hier is de stal, waar Hij geboren werd; daar ligt Kapernaüm en Dekapolis, waar Hij leerde en overal weldeed en degenen, die van de duivel bezeten waren, genas. Ziet u de zee van Tiberias niet, waar Hij de storm bestrafte en aan de zinkenden Petrus de hand reikte? Bezie de berg, waar Hij verheerlijkt werd, de poorten van Jeruzalem, waarin zijn voeten stonden, het badwater Bethesda, het badwater Siloah, de tempel, eindelijk de Olijfberg en Gethsémané; het paleis van Kájafas en het rechthuis van Pilatus, verder de berg der kruisiging, genaamd Golgotha en Zijn graf! Open uw ogen en zie, of er op uw weg een enige mijlpaal is, waar Hij niet leed, waar Hij niet eenzaam en verlaten was, waar Hij geen tranen gestort en veel smeekgebeden geofferd heeft? O welk een troost! Hij was hier, Hij, onze Hoop, onze Ziel, onze Liefde, ons Leven, onze Gerechtigheid, onze Sterkte. Hier op dit eenzame pad ging Hij ons voor en smaakte hier de bittere dood onder allerlei gestalte; Hij ledigde de lijdensbeker tot de laatste druppel.

Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond.

Wie zou in een verpeste lucht, in een der dompigste steegjes van een stad willen wonen, in het midden van in ontbinding verkerende doden, of onder levenden, die allen tezamen aan een besmettelijke ziekte lijden? Wie ook zou onder mensen willen wonen, meer aan de duivelen gelijk, dan aan de engelen, die ook meer de duivelen liefhebben en deze gehoorzaam zijn dan God? Wie zou onder dwazen, ongehoorzamen, dwalenden willen wonen? Wie verkeren onder hen, die de lusten en menigerlei begeerten dienen, en die in boosheid en nijdigheid wandelen en elkander haten? Of wie waren wij, en wie zijn wij? Nochtans is het waar: *Hij heeft onder ons gewoond*, onder ons getabernakeld (naar de grondtekst).

Hij had hier Zijn tent, zoals Abraham, Izak en Jakob en allen, die bekennen, dat zij hier gasten en vreemdelingen zijn. Hij had geen paleis, maar ik denk slechts een ellendig dakkamertje, ja menigmaal had Hij alleen Gods vrije hemel tot dak, zoals Hij gezegd heeft: "de Zoon des mensen heeft niets, waar Hij het hoofd neerlegge." (Matth. 8: 20) En heeft Hij op deze weg blijdschap gehad? Laat ons de Apostel horen: "Hij; heeft in de dagen Zijns vleses gebeden en smekingen tot Dengenen, Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roepingen en tranen geofferd." (Hebr. 5: 7) Toen Hij onder ons woonde, woonde Hij toen onder ons als het Woord of als vlees? Gevoelde Hij onze ellende met ons mede, of gevoelde Hij die niet? Was Hij rijk en in heerlijkheid, of was Hij arm en ellendig met ons? Laat ons de Profeet horen: "Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen, een man van smarten en verzocht in ziekte, en een ieder was als verbergende het aangezicht voor Hem; Hij was veracht en wij hebben Hem

niet geacht. Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen; doch wij achtten Hem, dat Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt was. Maar Hij is om onze overtredingen verwond; om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden." (Jesaja 53: 2-5) Zo heeft het Woord onder ons gewoond, toen Het "vlees" was geworden, dat heilig, heilig, heilig Woord. Zo trok Het langs deze weg, welke wij gaan. Als u klaagt, dat u eenzaam en verlaten zijt, zie dan op dit Woord, op de oversten Leidsman uwer zaligheid, en u gevoelt het: dit is de weg, aan de dood van Mijn Heere gelijkvormig te worden, opdat ik ook deel hebbe aan Zijn opstanding. U gevoelt: dat Woord trekt door Zijn Geest u tot Zich, zodat u loopt, en wég is alle vermoeidheid.

III.

Of klaagt u nog, omdat u niets ziet? U ziet namelijk niets dan het zichtbare, niets dan vlees, en daarvan is niets te verwachten. U ziet niets dan zonde, dan machteloosheid, dan het onmogelijke, het tegendeel van Gods Woord. Wat doet het ter zake? Moeten wij letten op hetgeen gezien wordt of op hetgeen niet gezien wordt? Hebt u het Woord, zo geloof alleen. Wees niet vervaard, maar houd u aan dat Woord! "Zo gij gelooft, zult gij de heerlijkheid Gods zien", zegt onze Heere. (Joh 11: 40) Heeft dit Woord ook macht? Vermag Het ook iets? Ofschoon Het "vlees" geworden is, ofschoon Het zonde en vloek voor ons is geworden, ofschoon Het Zich van heerlijkheid ten volle ontdaan, Zich geheel ontledigd en vernietigd had, ofschoon Het volstrekt geen gedaante had, en om onzenwil geheel machteloos was, ofschoon de weg voor het Woord door het onmogelijke heenging, zo heeft toch dit Woord juist zo getoond, wat Het in zichzelf is, wat Het kan. "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd", betuigt een Apostel uit naam van alle Apostelen en alle discipelen van dit Woord. Welke heerlijkheid? Goddelijke heerlijkheid, zoals zij, in het afgetrokkene beschouwd, in de hemel is, kan mij niet vertroosten, maar wel zo'n heerlijkheid, die naar de Geest des levens, naar de eeuwige Wet dat doet en volbrengt wat ik niet kan, wat mij evenwel in Mijn verschrikkelijke nood des lichaams en der ziel ten goede komt; zodat het een heerlijkheid is, die mij beschut en behoedt, die mij geheel en al bedekt, en waarin ik de heerlijkheid heb, die ik voor God derf, opdat zij mijn gerechtigheid en mijn roem voor God zij.

En deze heerlijkheid des Woords hebben wij aanschouwd, dat betuigt de ganse Gemeente. "Morgen, dan zult gij des Heeren heerlijkheid zien", was het woord van Mozes tot Israël (Exodus 16: 7), en zij kwam over Israël, terwijl zij sliepen; op de volgende dag was het vol van "manna" rondom het leger zo was de heerlijkheid van het Woord; juist daarin, dat het Woord "vlees" geworden was, daarin, dat Het zonde en vloek voor ons geworden was, dat Het voor ons van alle macht ontbloot was, juist daarin aanschouwd wij Zijn heerlijkheid.

- Tot Hem, Die als een ander mens was, Die in gedaante als een mens gevonden was, werd gezegd: "Zoon, zij hebben geen wijn", en de Mens Jezus wacht op Zijn ure, en zodra zijn ure gekomen was, ... ziedaar de heerlijkheid van het Woord! "Schept nu!" Zo gebiedt Hij, "en draagt het tot de hofmeester!" En, o almacht van een Man vol bloed en smarten: water is in wijn veranderd, en de arme bruidegom en bruid hebben op eens overvloed (Joh. 2).
- Zoals ook later door zijn dankzegging vijfduizend mensen met vijf broden en twee visjes verzadigd werden, en er nog twaalf volle korven zijn overgebleven. (Joh. 6)
- Vermoeid zijnde van de reis zet Hij Zich neer naast een fontein, en Hem dorst ; maar de fontein is te diep; hulpeloos als Hij is, vraagt Hij een vrouw, die komt om daar te putten: *Geef Mij te drinken!* En o wonder van Zijn heerlijkheid, Hij zegt tot een Hem onbekende vrouw, die Hem, in plaats van een verkwikkende drank, slechts hardheid des harten te proeven geeft, alles wat zij gedaan heeft, opdat zij in eeuwigheid niet zou dorsten. "Vijf mannen hebt gij gehad, en die u nu hebt, is uw man niet." (Joh. 4)

- Een koninklijke hoveling of ambtenaar heeft een zoon, die doodziek is; de man ziet zo weinig van de macht des Woords, dat hij begeert, dat Jezus afkomen zal en Zijn Zoon gezond maken. Maar deze zal de heerlijkheid des Woords zien. Daarom zegt Jezus eerst tot hem: "Tenzij dat gijlieden tekenen en wonderen ziet, zo zult gij niet geloven." Die man antwoordt: "Heere kom af, eer mijn kind sterft." Maar Jezus komt niet af, maar zegt tot hem: "Uw zoon leeft." en het was zo. (Joh. 4)
- Een doofstomme wordt tot Hem gebracht; en Hij steekt zijn vingers in diens oren, en spuwt op diens tong, en zucht opwaarts van uit de diepte, zeggende: "Effatha." En de doofstomme spreekt en hoort. (Markus 7: 32 37)
- Nog iets van deze heerlijkheid wil ik u mededelen. Wij lezen (Joh. 9: 5v), dat Jezus Zijn discipelen antwoordende zeide: "Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het Licht der wereld." Dit gezegd hebbende spuwde Hij op de aarde en maakte slijk uit dat speeksel en streek dat slijk op de ogen des blinden en zeide tot hem: "Ga heen, was u in het badwater Siloam" (hetwelk overgezet wordt "uitgezonden"). Hij dan ging heen en wies zich en kwam ziende.
- En nog dit zal ik er aan toevoegen: Hij kwam te Bethsaïda, en zij brachten tot Hem een blinde en baden Hem, dat Hij hem aanraakte. En de hand des blinden genomen hebbende, leidde Hij hem buiten het vlek, en spuwde in zijn ogen en leide de handen op hem, en vraagde hem, of hij iets zag. En deze, opziende, zeide; "Ik zie de mensen, want ik zie hen als bomen wandelen." Daarna leide Hij de handen wederom op zijn ogen en deed hem opzien. En de blinde werd hersteld en zag hen allen ver en klaar. En Hij zond hem naar zijn huis, zeggende: "Ga niet in het vlek en zeg het niemand in het vlek." (Markus 8: 22 26)

Zo heeft het Woord in de dagen Zijns vleses Zijn heerlijkheid geopenbaard, niet als Een, die het onmogelijke weggeblazen heeft; maar door het onmogelijke heen openbaarde het Woord in het vlees Zijn heerlijkheid, en wij hebben haar aanschouwd en aanschouwen haar, opdat wij in het vlees en ten spijt van het vlees aan dit Woord en aan Zijn genade blijven kleven, en aan dit Woord alle dingen overgeven. Zo doet dat Woord in de toestand, waarin gij u bevindt, waarin u niets anders ontwaart dan de onmogelijkheid van de vervulling der belofte, ten spijt dat het tegendeel er van aanwezig is, ondanks machteloosheid en zonde, wonder op wonder; en u voorgaande scheidt dat Woord, dat uw ogen het zien: Hier is Immanuël! Hij, Jezus, Die ruimte maakt, de Drager van onze schuld, de waarachtige en barmhartige Helper in de nood!

IV.

"O, dat ook ik deze Zijn heerlijkheid eens recht zien mocht! Maar ik ben zo bevreesd, dat God op mij vertoord is, en ik zal ten laatste toch van deze toorn niet behouden worden", antwoordt gij. Kom, aanschouw dan de heerlijkheid van het Woord nog nader! Hoe deed zij zich voor? Een heerlijkheid was zij als van een Eniggeborenen Zoon eens Vaders. Ja, waarmee zouden de Apostelen de heerlijkheid des Woords, die zij gezien hebben, ook beter kunnen vergelijken? Een eniggeboren Zoon heeft grote heerlijkheid bij Zijn Vader; wat de vader heeft, is het zijne; hij is de erfgenaam. Hier schittert nu de heerlijkheid van een Eniggeboren' Zoon eens Vaders, Die onze Vader geworden is door Christus; Deze nu is een genadig, barmhartig, goedertieren, trouw, verzoend Vader. Zo'n Vader is Hij voor al wat 'kind' heet in de hemel en op aarde. Uit Hem zijn wij geboren. Ja, Hij moest wel op ons toornen, en wij zouden ook door onszelf voor de toekomende toorn niet veilig zijn; nochtans zullen wij aan het einde van de weg geen toorn ondervinden, maar Hem aanschouwen als onze Vader; dat heeft Hij immers gezegd: "Ik heb gezworen, dat Ik niet meer op u toornen, noch u schelden zal" (Jesaja 54:9). Wij zijn weliswaar niet waardig, om *Zijn kinderen* genoemd te worden; maar toen wij uit Hem geboren werden, sprak Hij tot ons: "Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, uw Ontfermer (Jesaja 54: 10). Zo werd Hij onze Vader uit eeuwige liefde, uit vrije gunst.

Hoe kon dit met Zijn gerechtigheid en heiligheid overeenkomen? Zult u vragen.

God deed een wonderbare ruiling. Hij heeft een Eniggeboren Zoon; aan deze gaf Hij Zijn heerlijkheid en zond Hem in de wereld; Hij maakte Hem ons vlees en bloed mede deelachtig, om door deze heerlijkheid de zonde aan Zijn vlees te veroordelen, te vonnissen en teniet te doen, opdat wij van de zonde zouden vrijgemaakt zijn; Hij maakte Hem ons vlees en bloed deelachtig, om Zich met deze heerlijkheid door de banden des doods te laten binden, om door deze heerlijkheid aan de duivel alle macht des doods te ontnemen en ons voor eeuwig daarvan te verlossen. Hij maakte Hem ons vlees en bloed mede deelachtig, om in deze heerlijkheid in onze plaats al datgene te worden, wat wij waren en zijn, opdat wij in Hem zouden worden "rechtvaardigheid Gods." De Vader heeft een grote heerlijkheid; zij bestaat in eeuwige liefde, in vrije ontferming, eeuwige genade, verzoening, vergeving, kwijschelding en in het bedelen met het recht van een eeuwige aanneming tot kinderen, van een eeuwig erfdeel, van een eeuwige zaligheid, van een eeuwig mede-deelachtig-zijn aan de volzaligheid Gods. Al deze heerlijkheid gaf Hij aan Zijn Eniggeboren Zoon, opdat Deze zulke heerlijkheid voor ons verwerven en uit Zich ons mededelen zou. En nu vraag ik u: Hebben ook wij deze heerlijkheid gezien? Hoe heeft Hij in liefde gezwegen 'bij alle verdraaidheid, ongelovigheid en hardigheid des harten van Zijn discipelen! Gelijk Hij hen van den beginne heeft liefgehad, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde. En o, met welk een geduld heeft Hij het tegenspreken der zondaren verdragen! "Mijn Vader is het; Mijn Vader wil het; Mijn Vader doet het; Mijn Vader geeft het Mij; Mijn Vader zendt Mij; Mijn Vader hoort Mij; Mijn Vader laat Mij niet alleen", dit vernemen wij gedurig uit Zijn mond. En: "Uw hemelse Vader weet, wat u nodig hebt; uw hemelse Vader wil u het Koninkrijk geven." Zo verkwikt Hij de vermoeiden, ... totdat alles zich oplost in deze woorden: "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader! Tot Mijn God en uw God." (Joh. 20:17) Was dat niet een heerlijkheid van een Eniggeborenen des Vaders?

- Daar staat de overspelige vrouw voor Hem: "Heeft u niemand veroordeeld, zo veroordeel Ik u ook niet; ga heen en zondig niet meer." (Joh. 8: 10, 11) Was dat niet Zijn heerlijkheid?
- Daar ligt de zondares aan zijn voeten; zij zalft Hem met haar tranen, zij droogt zijn voeten af met haar haren, en Hij; spreekt: "Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede." Zien wij daar niet Zijn heerlijkheid, de heerlijkheid van de Eniggeborenen des Vaders, Die de macht had, om zonden te vergeven op de aarde? (Lukas 4: 37vv)
- Al heeft Lazarus reeds vier dagen in het graf gelegen, ziet Hij daarom er tegen op, de dode levend te maken? Hij roept met grote stem: "Lazarus, kom uit!" (Joh. 11: 43)
- Was dat niet de heerlijkheid van een Eniggeborenen des Vaders, dat Hij, de Heere en Meester, Zijn discipelen de voeten wast en hun daarbij predikt: "Gijlieden zijt rein om het woord, dat Ik tot u gesproken heb." (Joh. 13; 15:3)
- En voorts: welke heerlijkheid bij het laatste avondmaal, in het Hoge priesterlijk gebed, in Gethsémané, voor Káfafas en op Gabbatha terwijl Hij daar stond met de doornenkroon, met de rietstok in de hand, dragende het purperen klee! Welke heerlijkheid dit: *Ecce homo*, dat is, *zie de Mens!* (Joh. 19: 5)
- En, opdat ik besluite: welke heerlijkheid op Golgotha! Verstaat u mij? Zo heeft een Eniggeborene Zijn Vader lief, als de Vader met Hem veel kinderen tot de heerlijkheid wil leiden, én van de Vader gezonden zijnde, opdat Hij, van de aarde verhoogd zijnde, ons allen tot Zich trekke, wast Hij ons, heiligt Hij ons, rechtvaardigt Hij ons in het doen van deze wil, in het uitstorten van Zijn eigen bloed. De schande, de smaadheid van het kruis is Hem een eer, daar het om de eer des Vaders te doen is. Hij brengt genoegdoening aan, verzoening, gerechtigheid, het eeuwige leven, hij verwerft ons eeuwige genade en de Geest der heerlijkheid, Hij, terwijl Hij met en in Zijn Eigen heerlijkheid als de afschuwlijkste en meest verdoemeniswaardig zondaar voor de Wet daar staat, in onze persoon zwijgt, lijdt, duldt, sterft, nadat Hij geroepen heeft: "Mijn God, mijn God, waarom hebt gij Mij verlaten?" En: "Het is volbracht!" O, hebt u de heerlijkheid van het Woord niet gezien, gelijk zij is als de heerlijkheid van een Eniggeborenen van de Vader? Geloof alleen, en sidder niet, en aanschouw, hoe de Hoge priester te voorschijn treedt, terugkerend uit het heilige der heiligen, van voor het aangezicht des troons der genade, om op u te leggen Zijn zegen, de naam, de heerlijkheid.

V.

Maak dan nog de tegenwerping: "Ik gevoel mij dikwijls zo ontbloot van genade, zo trouweloos; zal ik op het laatst wel nog genade bij God vinden? Is het niet alles alleen bedrog en verbeelding?"

Zie op het Woord, Christus, en houd u daaraan! Huppelde uw ziel in u reeds van vreugde bij het vernemen van de getuigenis, hoe wij Zijn heerlijkheid hebben aanschouwd, zo zal door de woorden des Evangelies: "vol van genade en waarheid" uw blijdschap volkomen worden. Hetzij, dat wij deze woorden zo verstaan, dat deze Eniggeborene des Vaders vol van genade en waarheid in Zijn heerlijkheid aanschouwd werd, hetzij dat wij ze met de voorafgaande woorden verbinden: Hij woonde onder ons vol van genade en waarheid, uit deze bron van troost ontspringt en stroomt even geweldig water des levens. Vatten wij het ditmaal zo op, dat het heet: *Hij woonde onder ons vol van genade en waarheid*, dan wijs ik u als in een beeld naar de Tabernakel. U bent ontbloot van genade; in deze Tent staat de troon der genade; *daarheen!* Het voorhangsel is vanéén gescheurd, de weg is open, en u zult uitroepen: "Gij zijt de schoonste onder de mensen; genade is uitgestort in uw lippen." (Psalm 45: 3) Of, denk aan de vrouw, die twaalf jaren lang het bloedvloeien gehad had; zij mocht Jezus niet aanraken, zij maakte Hem onrein naar de Wet; zij verbrak de Wet, zij raakte Hem aan! Heeft Hij haar doodgeslagen? Was Hij niet veelmeer vol van genade? "Wees welgemoed, dochter, " sprak Hij, "uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede!"

"Ik ben zo trouweloos", zegt gij.

Kent u Hem niet als de getrouwe Herder? Hij zoekt het verdwaalde schaap, totdat Hij het gevonden heeft, en neemt het op zijn schouders met blijdschap. Zult u aan het einde geen genade vinden bij God met zo'n Woord, Hetwelk aan het kruis hangende uitriep: "Het is volbracht"? Of is dat alles alleen bedrog en verbeelding, dat dit Woord, uit louter rechtvaardigheid der genade, Farizeeërs verdoemt, daarentegen hoeren en tollenaars vrijgesproken heeft? Of is het bedrog en verbeelding, dat dit Woord ook vervult hetgeen Het zegt: "Die in Mij gelooft, stromen des levenden waters zullen uit zijnen buik vloeien"? (Joh. 7:38) Hij woonde onder ons vol van *genade*; zo dreef Hij zelfs zeven duivelen uit Maria van Magdala en een legioen duivelen uit een bezetene te Gedara. Hij woonde onder ons vol van *waarheid*. " Uit degenen, die u Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren" (Joh. 18: 9), sprak Hij, en een moordenaar kwam naar Zijn woord met Hem van het kruis in het Paradijs. AMEN

Gehouden te Elberfeld op 3 Februari 1850, des voormiddags.